

ŞEHZADELER İLÇE MİLLİ
EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

MANİSA REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

AKRAN ZORBALIĞI ve SİBER ZORBALIK ÖĞRETMEN SEMİNERİ

AKRAN ZORBALIĞI NEDİR?

Okullarda bir birey veya grup tarafından, savunmasız olan bir kişiye karşı yapılan, fiziksel veya psikolojik sonuçları olan ve süreklilik arz eden şiddet davranışları olarak tanımlanır.

Akran Zorbalığı

- Arkadaşlık ilişkisi yoktur.
- Güçler arası denge yoktur.
- Davranışlar sıklıkla tekrarlanır.
- Sonuçları kalıcı ve ağırdır.
- Pişmanlık ve sorumluluk alma yoktur.
- Problem çözülmeye çalışılmaz.
- Eşit duygusal tepki yoktur. Sadece zorbalığa maruz kalanın yaşadığı olumsuz duygusal tepki vardır.

Akran Çatışması

- Arkadaşlık ilişkisi vardır.
- Güçler arası denge vardır.
- Arada sırada yaşanır. Çatışma sürekli değildir.
- Sonuçları ciddi değildir.
- Pişmanlık ve sorumluluk alma vardır.
- Taraflar problemi çözmeye çalışır.
- Taraflar arasında eşit duygusal tepki vardır.

Akran Zorbalığının Türleri

- **Doğrudan zorbalık:** Fiziksel ve sözel zorbalık
  - Direkt ve açık olarak karşıdaki kişi üzerindeki güç, statü ve hakimiyet gösterme isteğidir.
  - Kişiyeye yönelik açık saldırı içerir.
  - Zorbalığa maruz kalan kişi zorbanın kim olduğunu bilir.
- **Dolaylı zorbalık:** İlişkisel ve siber zorbalık
  - Amaç kişinin içinde bulunduğu sosyal ilişkileri etkilemektir.
  - Kişiyeye karşı dolaylı olarak saldırı içerir.
  - Üçüncü kişiler yoluyla yapılabilir.
  - Zorbalığa maruz kalan kişi zorbanın kim olduğunu bilmeyebilir.

AKRAN ZORBALIĞI ÇEŞİTLERİ

Yapılan çalışmalarda çocuklar için zorbalık türleri fiziksel zorbalık, sözel zorbalık, dışlama-yalnızlaştırma, söylenti çıkarıp yayma ve bireyin mal ve eşyalarına zarar verme şeklinde sınıflandırılmıştır. Lise öğrencileriyle yapılan bir çalışmada ise yukarıda belirtilen zorbalık türlerine cinsel zorbalık eklenmiştir.

Fiziksel Zorbalık

- Tekme, tokat yumruk atma, kolunu bacağını bükme, çimdik atma, ısırma, el kol şakası yapma, çelme takma, yere düşürme, kesici aletlerle saldırma vb.

Sözel Zorbalık

- Küfür etme, çirkin şeyler söyleme, rengi, saçı bedeni hakkında alay etme, aşağılayıcı biçimde gülme vb.

Dışlama

- Görmezlikten gelme, yok sayma, oyuna almama, mağdurun arkadaşları tarafından sevilmemesini sağlama, cezalandırma vb.

AKRAN ZORBALIĞI ÇEŞİTLERİ

İftira Atma, Söylenti
Çıkarıp Yayma

- Haksız söylentiler yayma, mağduru yapmadığı bir şeyle suçlama, iftira, dedikodu ile mağduru zor durumda bırakma vb.

Mağdurun Kişisel
Eşyalarını Alma,
Zarar Verme

- Mağdura ait eşyalara zarar verme, zorla alma, parasını çalma, kantinden zorla bir şey ismarlatma, defterine kötü şeyler yazma vb.

Cinsel Zorbalık

- Yavru, fıstık gibi laf atma, rahatsız edici söylemlerde bulunma, cinsel içerikli laf takma, cinsel içerikli söylentiler yayma vb.

SİBER ZORBALIK

Cep telefonları ve internetin yaygınlaşması ile zorbalık türlerine dahil olan “siber zorbalık” literatüre bir zorbalık türü olarak 2000’li yılların başlarında eklenmiştir.

Siber zorbalık; bir birey veya grup tarafından bilgi ve iletişim teknolojileri aracılığıyla diğer bireylere zarar vermek amacıyla kasten, tekrarlayıcı bir biçimde ve kötü niyetle davranmak şeklinde ifade edilmektedir.

SİBER ZORBALIK

Geleneksel zorbalık ve siber zorbalık arasında bazı farklılıklar görülmektedir:

	Geleneksel Zorbalık	Siber Zorbalık
Ortam	Yüz yüze	Elektronik ortam
Sıklık	Gittikçe azalır.	Gittikçe artar.
Zaman Dilimi	Çoğunlukla okulda görülür.	Herhangi bir zaman diliminde
Tanıklar	Olay yerinde bulunur.	Dünya çapında internete bağlananlar
Kurban üzerindeki etkisi	Küçük ölçekli	Büyük ölçekli
Failin Kimliği	Genellikle kurban tanıyanı biri	Genellikle yabancı biri
Birincil Hedefler	Erkekler	Kadınlar
Süre	Kısa süreli	Uzun süreli
Seyirciler	Pasif takip	Aktif bir konum
Durumun rapor edilmesi	Yüksek oranda	Düşük oranda
Müdahale	Kabul edilebilir seviyede	Düşük seviyede
Cezalandırıcı eylem	Sık	Seyrek

SİBER ZORBALIĞIN ÇEŞİTLERİ

Siber zorbalık davranışları eylemlerin içeriğine göre yedi kategoride ele alınmaktadır: kızdırma, kışkırtma, çevrimiçi taciz, siber tehdit, iftira, başka birisi gibi davranma, ifşa etme ve dışlama.

Kızdırma/Kışkırtma

- Çevrimiçi ortamda, en az iki kişi arasında gerçekleşen kızgınlık, düşmanlık, tehdit ve hakaret içerikli ifadelerin kullanılmasıdır.

Çevrimiçi taciz

- Bireyin sürekli biçimde saldırgan, aşağılayan ve hakaret içerikli mesajlara maruz bırakılmasıdır. Sıklıkla tek taraflıdır.

Siber taciz

- Tehdit ya da korku yaratmaya yönelik, tekrarlı, aşırı taciz ve iftirada bulunmaktır. Siber tacizde, sürekli tehditlere ve saldırganlığa maruz kalma mağdurda güvenlik endişesine yol açmaktadır.

SİBER ZORBALIĞIN ÇEŞİTLERİ

İftira

- Birisini karalamak için sanal ortamda hakaret içeren, acımasız ve doğru olmayan söylentiler çıkarma olarak tanımlanmaktadır.

Başka birisi gibi davranma

- Bir bireyin sahip olduğu hesapların şifresini kırarak hesabına girerek, başkalarına karşı onu sıkıntıya sokacak, bireyin çevresinde saygınlığını kaybetmesine ve kendisini kötü hissetmesine yol açacak mesajları oymuş gibi göndermeyi içermektedir.

İfşa etme

- Mağdur tarafından kişisel olarak algılanan ya da kişinin utanmasına sebebiyet verecek bir resmin, videonun, mağdura ait gizli bir bilginin, mağdurun gerçekleştirdiği kişisel bir görüşme içeriğinin diğer insanlara gönderilmesi ya da kamuya açık sanal ortamlarda paylaşılması olarak tanımlanmaktadır.

Dışlama

- Bireyin online gruba alınmamasını veya içinde bulunduğu online gruptan çeşitli yollar kullanılarak birileri tarafından atılmasını içermektedir.

Akran Zorbalığının Yaygınlığı

Akran zorbalığı Dünya'da ve Türkiye'deki okullarda (özel, devlet, gündüzlü, yatılı fark etmeksizin) ve her okul kademesinde sıklıkla görülen bir problemdir.

Araştırmalara göre akran zorbalığı;

- Okul öncesi dönemde %7 ile %55 arasında,
- İlkokul düzeyinde %5 ile %65 arasında,
- Ortaokul düzeyinde %8 ile %51 arasında,
- Lise düzeyinde %24 ile %51 arasında görülmektedir.

Yaş Farklılıkları

- Akran zorbalığı **her sınıf düzeyinde** görülmektedir. Ancak en yoğun olarak ilkokulun son yıllarında ortaya çıktığı, en çok ortaokul döneminde görüldüğü ve ergenlerin liseye başlaması ile problemin sıklığının azaldığı bulunmuştur.
- Akran zorbalığı ile karşılaşma riskinin **her öğretim kademesinin ilk yılında** daha fazla olduğu bilinmektedir. Özetle, ilkokul 1. sınıf, ortaokul 5. sınıf ve lise 9. sınıfta olan öğrencilerin akran zorbalığına uğrama olasılıkları diğer sınıflardaki öğrencilere göre daha yüksektir. Zorbalık yapanların kendilerini koruma becerileri daha zayıf olan ve yaşça kendilerinden daha küçük olan öğrencileri hedef olarak seçtikleri gözlenmektedir.
- Yaşa bağlı olarak zorbalık türü de değişmektedir.
- Yaş arttıkça fiziksel zorbalık türünde azalma gözlenirken, sözel zorbalık türünde ise artış olduğu tespit edilmiştir. **İlkokul yıllarında** daha çok fiziksel ve sözel, **ortaokul yıllarında** daha çok sözel ve ilişkisel, **lise yıllarında** ise daha çok ilişkisel ve siber zorbalık görülmektedir.

ZORBALIK NEDENLERİ

- ✓ Zorbalık, farklı nedenlerle ortaya çıkan, yeterli ve gerekli önlemler alınmadığı zaman problem durumu olmaya devam eden dinamik bir süreçtir.
- ✓ Zorbalığa neden olan durumların incelenmesi, zorbalığın ortaya çıkış süreçlerini anlamlandırmak için oldukça kritiktir.

BİREYSEL ÖZELLİKLER

Bireysel Özellikler

Benlik saygısı

Kişilik özellikleri

Fiziksel
görünüş

Cinsiyet

Duygular

Bireysel Özellikler

- ❑ Araştırmalarda erkeklerin genellikle kızlardan daha fazla şiddet ve zorbalık yaptıkları ve daha fazla mağdur oldukları saptanmıştır.
- ❑ Fiziksel olarak daha güçsüz görünme, çok kilolu veya obez olma, aşırı kısa veya uzun olma ve dezavantajlı gruplarda yer alma mağdur olmanın nedenleri arasında gösterilmektedir.
- ❑ Mağdurların sergiledikleri düşük özgüven ve benlik saygısı profili, üzgün, kaygılı, güvensiz görünüşleri akran zorbalığına uğramaya yol açabilmektedir.
- ❑ Kişilerarası ilişkilerde kendisini güçsüz gören, yalnız kalmaktan korkan öğrencilerin, bu duygularla bir gruba ait olma istekleri olumsuz davranışlara yönelmeyi kolaylaştırmakta, dolayısıyla zorbalığa neden olabilmektedir.
- ❑ Zorbalık yapan öğrencilerinde vicdan, pişmanlık ve utanç gibi duyguları hissetmekte zorlandıkları ve şiddet davranışları sergilemekten hoşnut oldukları dikkat çekmektedir.

OKUL ÖZELLİKLERİ

Okul Özellikleri

Okul iklimi

Okulun fiziksel ortamı

Öğretmen tutum ve davranışları

Akran ilişkileri

Okul disiplin ve kuralları

Okul Özellikleri

- ❑ Türkiye’de yapılan çalışmalarda okul türleri temelinde öğrencilerin zorbalığa uğrama durumları incelendiğinde akran zorbalığının en sık meslek liselerinde, sırasıyla, çok programlı liseler, imam hatip liseleri, Anadolu liseleri, sosyal bilimler ve fen liseleri takip etmektedir.
- ❑ Okul ikliminin olumsuz yönde algılanmasının ve okula aidiyet duygusunun düşük olmasının zorbalığa yol açtığı ifade edilmektedir.
- ❑ Okul ve sınıftaki disiplin kuralları da zorbalığı etkilemektedir.
- ❑ Okulun fiziki koşullarının, ders dışı etkinliklerin sıklığının, yönetimin ve öğretmenlerin zorbalığa yönelik tutum ve davranışlarının da zorbalıkla ilişkili olabildiği dikkat çekmektedir.
- ❑ Zorbalığın sıklıkla meydana geldiği yerlerin (koridor, okul bahçesi ve oyun alanları) denetimi yeterli olmalıdır.

Okul Özellikleri

- ❑ Öğretmenler zorbalık davranışlarını fark etmeli ve görmezden gelmemelidir. Okulda akran zorbalığına yönelik politika ve kurallar olmalıdır.
- ❑ Öğrencilerin akademik başarısını desteklemek ve sağlıklı akran iletişimi oluşturmak adına olumlu bir sınıf içi disiplin atmosferi geliştirmek gerekmektedir.
- ❑ Algılanan öğretmen desteği, iş birliği ve öğretim uygulamaları zorbalıkta önemli olmaktadır.
- ❑ Ergenlerin, herhangi bir akran grubuna dahil olma çabasının zorbalığa, bu gruplara dahil olamamanın ise zorbalığa maruz kalmaya neden olabileceğini belirtilmektedir.

AİLE ÖZELLİKLERİ

Aile Özellikleri

Aile tutumu

Aile ortamı

Ailenin sorun
çözme becerileri

Ailenin iletişim
becerileri

Ebeveynler
arası çatışma

Aile Özellikleri

- ❑ Ebeveynleri aşırı koruyucu olan ve ailesinde ilişkisel geçimsizlik yaşayan ergen öğrencilerin akran zorbalığı süreçlerinde daha sık kurban rolünde oldukları, ebeveynleri tarafından daha sıkı disipline maruz kalan ergenlerin ise hem zorba hem de kurban olma sıklıklarının yüksek olduğu belirtilmektedir.
- ❑ Ailenin problem çözme becerileri ve sorunlara yaklaşımı, çocukların bu tür durumlardaki deneyimlerini etkileyerek akran zorbalığına neden olabilmektedir.
- ❑ Aile içindeki iletişimin yetersiz olması akran zorbalığına neden olmaktadır.
- ❑ Farklı aile yapısına sahip olma (örn. tek ebeveynli aileler, anne-baba dışında farklı yetişkinlerle yaşamak zorunda kalma) etkenlerden bir diğeridir.
- ❑ Ebeveynler arası çatışma veya huzursuzluk, düşük evlilik doyumu da akran zorbalığında etkili olabilmektedir.

Zorbalıkta Genel Aile Özellikleri

Zorbaların ailesel özelliklerine bakıldığında;

- ✓ ebeveynler çocuklarının gereksinimlerine karşı duyarlı değildir ve onları ihmal etmektedir,
- ✓ ebeveynler otoriter ebeveynlik tutumuna sahiptir,
- ✓ çocuklardan sorgulamaksızın kurallara uymasını beklemektedir,
- ✓ çocuklar herhangi bir konuda başarısız olduklarında veya kurallara uymadıklarında fiziksel ve duygusal şiddetle cezalandırılır, bazı zorbaların ebeveynleri aşırı izin verici bir tutum izleyebilmektedir,
- ✓ çocuklarını yeterince denetlememektedir,
- ✓ çocuklar ebeveynleriyle sürekli çatışma halindedir.

Çevresel Faktörlerin De Akran Zorbalığında Etkili Olduğu Unutulmamalıdır !

- Çocuğun içinde yaşadığı toplumsal çevre → Şiddetin toplumsal olarak kabul gördüğü ve sıkça uygulandığı toplumlar
- Çocuğun yaşadığı mahallenin özellikleri → Şiddetin ve yoksulluğun yoğun olduğu semtler şiddet içerikli veya suça yönelik davranışlar (örn. sokak kavgası, çete üyesi olma, hırsızlık)
- Medyanın etkisi (TV, film, video oyunları, internet, sosyal medya) → Televizyonda şiddet içerikli programlar izlemek ve bilgisayar oyunu oynamak

AKRAN ZORBALIĞINDA ROLLER

Akran zorbalığı durumlarında öğrenciler arasında farklı rollerin olduğu görülmektedir.

Dört temel grup:

- **Zorbalık yapan öğrenciler:** Zorbalığı başlatan ve zorbalıkta aktif olarak yer alanlar
- **Zorbalığa maruz kalan öğrenciler:** Zorbalık davranışlarına birebir maruz kalanlar
- **Hem zorbalık yapan hem de zorbalığa maruz kalan öğrenciler:**
- **İzleyici öğrenciler:**
  - Zorbalığı destekleyenler (örn. alkışlamak, gülmek)
  - İzlemekten hoşlananlar
  - Yardım edilmesi gerektiğini düşünen ancak yardım etmeyenler
  - Zorbalığa maruz kalana yardım edenler

Zorbalığın Sonuçları

Akran zorbalığının ilişkili olduğu sağlık problemlerini dört kategoride toplamak mümkündür.

Düşük psikolojik sağlık

- mutsuzluk, düşük özsaygı, kızgınlık ve üzüntü gibi gerçekte psikolojik rahatsızlık olmayan ancak hoş gitmeyen psikolojik durumlar yaşanmaktadır.

Düşük toplumsal uyum

- okulu sevmeme, okula devamsızlık, yalnızlık ve yalıtılmışlık gibi kişinin toplumsal çevresine karşı duyduğu hoşnutsuzluk yaşanabilmektedir

Psikolojik rahatsızlık

- ilk iki kategoridekinden daha ciddidir ve yüksek kaygı düzeyi, depresyon ve intihar düşüncelerini içermektedir.

Fiziksel rahatsızlık

- tıbben tanısı konmuş fiziksel hastalık belirtilerini içermektedir. Psikosomatik belirtiler bu grupta değerlendirilebilir (baş ağrısı, mide problemleri, uyku sorunları vb..)

ZORBA DAVRANIŐA KARŞI KOYMA YÖNTEMLERİ

Akran Zorbalığının Sonuçları – Zorbalık Yapanlar

- Okuldan kaçma, okuldaki kuralları çığneme
- Öğretmenlere karşı gelme
- Okula karŐı ilgisizlik, akademik baŐarıda dűŐűŐ
- Aileye veya öğretmene yönelik saldırgan ve Şiddet içerikli davranışlar gösterme
- Yetersiz sosyal beceriler, soyutlanma ve yalnız kalma
- Erken yaŐta alkol, sigara ve madde kullanımı
- Yetişkinlik döneminde: Suç ve Şiddet olaylarına karıŐma, aile içi Şiddet gösterme, riskli davranıŐlarda bulunma, madde kullanımı ve psikiyatrik hastalık riski

Akran Zorbalığının Sonuçları – Zorbalığa Maruz Kalanlar

- Kendisini değersiz ve mutsuz hissetme
- Kızgınlık, çaresizlik ve yalnızlık
- Uyku problemleri
- Fiziksel belirtiler (karın ağrısı, baş ağrısı, mide bulantısı)
- Okula karşı isteksizlik, okuldan uzaklaşma, okulda kendini güvensiz hissetme, akademik başarıda düşüş, konsantrasyon problemleri, okul veya sınıf değişikliği
- Düşük benlik saygısı
- Depresyon ve kaygı
- Kendine zarar verme düşünceleri ve girişimi
- Yetişkinlik döneminde: düşük benlik saygısı, depresyon ve kaygı problemleri, romantik ilişkilerde problem yaşama riski

Akran Zorbalığının Sonuçları – Zorbalık Yapan ve Zorbaliğa Maruz Kalanlar

- Yüksek düzeyde saldırgan davranışlar
- Depresyon ve kaygı
- Duygusal stres
- Düşük benlik saygısı
- Arkadaşlık ilişkilerinde problemler
- Dışlanma

Akran Zorbalığının Sonuçları - İzleyiciler

- Benim de başıma gelebilir düşüncesi
- Kendini savunmak için sürekli tetikte olma hissi
- Zorbalığa maruz kalan öğrenciye yardım edemediği için suçluluk duyma veya güçsüz hissetme
- Zorbalık olaylarına katılması için baskı hissetme
- Mutsuzluk, üzüntü, umutsuzluk
- Korku, kaygı, endişe, tedirginlik
- Okulu sevmeme, okuldan uzaklaşma ve okulda kendini güvende hissetmeme

Akran Zorbalığını Önleyici Okul Yaklaşımı

- Akran zorbalığı konusunda **bütüncül bir okul yaklaşımı** geliştirilmeli.
- Akran zorbalığını konusunda öğretmenlere ve okuldaki tüm çalışanlara yönelik **açık, net ve tutarlı bilgiler** verilmeli ve destek sağlanmalı.
- Akran zorbalığının tanımı herkes için aynı olmalı.
- Akran zorbalığı hakkında kesin **kural ve politikalar** geliştirilmeli.
- Okulda '**Akran Zorbalığını Önleme Komisyonu**' kurulmalıdır.
- Okulda ve okul çevresinde zorbalık olaylarının en sık görüldüğü yerlerde **güvenlik** için ek önlemler alınmalı.

Akran Zorbalığını Önleyici Okul Yaklaşımı

- Öğretmenlere akran zorbalığı konusunda **tekrarlayıcı eğitimler/seminerler verilmeli** ve öğretmenler desteklenmeli.
- Öğretmenler, akran zorbalığını **önleme ve müdahale politikalarının** hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda katkıda bulunmalı.
- Akran zorbalığı olayına karışan öğrenciler (tüm roller için) tespit edilmeli ve uygun **müdahaleler** gerçekleştirilmeli.
- Ebeveynlere akran zorbalığı konusunda **bilgilendirme seminerleri** düzenlenmeli ve onların müdahale sürecine katılması sağlanmalı

ÖĞRETMENLER NELER YAPABİLİR? (UZUN VADELİ)

1

• Öğrencilerinize akran zorbalığı hakkında bilgi verin.

- Akran zorbalığının tanımı, türleri ve sonuçları hakkında konuşun.
- Akran zorbalığını neden önlememiz gerektiğini açıklayın.

2

• Olumlu rol model olun, zorbalık olaylarına hemen müdahale edin.

- Bu okulda akran zorbalığının asla kabul edilemeyeceğini açıklayın.
- Sınıf içerisindeki tutum ve davranışlarınız ile şiddete karşı olan tavrınızı gösterin.

3

• Öğrencilerle yakın ve sıcak ilişkiler kurun.

- Yakın ve sıcak ilişkiler kurarak öğrencilerin size güvenmesine yardımcı olun. Bu sayede öğrenciler zorbalık olaylarını sizinle paylaşacaktır.

ÖĞRETMENLER NELER YAPABİLİR? (UZUN VADELİ)

4

• Olumlu bir sınıf ortamı yaratın.

- Sınıf içerisindeki arkadaşlık dinamiklerini yakından tanıyın.
- Olumlu disiplin yöntemleri kullanın.
- Rekabetçi eğitim yerine işbirlikçi öğrenmeye önem verin.

5

• Öğrencilerinize destek olun.

- Akran zorbalığı olaylarına karışan tüm öğrencilere destek olun.
- Öğrencilerin sosyal duygusal becerileri ve çatışma çözümü becerilerini geliştirmesine yardımcı olun.

6

• Aileler ile mutlaka işbirliği halinde olun.

- Aileler ile yakın iletişim halinde olun ve önleyici çalışmalar konusunda ortak stratejiler geliştirin.
- Ailelere yönelik seminerler düzenleyin ve konu ile ilgili broşürler gönderin.

ÖĞRETMENLER NELER YAPABİLİR? (UZUN VADELİ)

7

• Öğrencilerinizi yakından gözlemleyin.

- Öğrencilerinizin akademik durumunu ve sosyal ilişkilerini yakından takip edin.
- Teneffüslerde öğrencilerinizin arkadaşlık ilişkilerini gözlemleyin

8

• Zorbalık olaylarına karışan öğrencileri psikolojik danışmana yönlendirin.

- Sınıfınızda veya okulun herhangi bir yerinde karşılaştığınız zorbalık olayını görmezden gelmeyin, sessiz kalmayın, hemen müdahale edin.
- Zorbalık yapan öğrenci ve zorbalığa maruz kalan öğrenci ile ayrı ayrı görüşün.
- Gerektiği durumlarda olayı psikolojik danışman/rehber öğretmen ile paylaşın ve öğrencileri ona yönlendirin.

ÖĞRETMENLER NELER YAPABİLİR? (KISA VADELİ)

1

• Zorbalık yapan öğrencileriniz için:

- Zorbalık davranışına anında müdahale edin; davranışı sonlandırın.
- Okulunuzda asla zorbalığa yer olmadığını açıklayın.
- Zorbalığının kendisine ve karşı tarafa zarar vereceğini anlatın.
- Böyle devam ederse arkadaşlık ilişkilerinde problemler yaşamaya devam edeceğini söyleyin.
- Problemlerini zorbalık dışında farklı yollarla çözebileceğini açıklayın.
- Eğer kendisini öfkeli, sinirli veya kızgın hissediyorsa bir yetiştikenden yardım alması gerektiğini söyleyin. Gerekirse okul psikolojik danışmanına/rehber öğretmene yönlendirin.

ÖĞRETMENLER NELER YAPABİLİR? (KISA VADELİ)

2

• Zorbalığa maruz kalan öğrencileriniz için:

- Zorbalık davranışına anında müdahale edin; davranışı sonlandırın.
- Onun suçu olmadığını söyleyin.
- Zorbalığa uğrayan ilk ve tek kişinin kendisi olmadığını vurgulayın; bu davranışı yaşayan başka öğrenciler de olduğunu belirtin.
- Zorbalık yapana kesinlikle şiddet kullanarak karşılık vermemesi gerektiğini açıklayın. Şiddet kullanmak yerine sakin kalmasını söyleyin.
- Böyle bir olay tekrar gerçekleştiğinde durumu hemen bir yetişkine (sınıf öğretmeni, psikolojik danışman/rehber öğretmen, ebeveynleri) anlatması gerektiğine ikna edin.

ÖĞRETMENLER NELER YAPABİLİR? (KISA VADELİ)

2

• Zorbaliğa maruz kalan öğrencileriniz için:

- Zorbalık davranışına anında müdahale edin; davranışı sonlandırın.
- Onun suçu olmadığını söyleyin.
- Zorbaliğa uğrayan ilk ve tek kişinin kendisi olmadığını vurgulayın; bu davranışı yaşayan başka öğrenciler de olduğunu belirtin.
- Zorbalık yapana kesinlikle şiddet kullanarak karşılık vermemesi gerektiğini açıklayın. Şiddet kullanmak yerine sakin kalmasını söyleyin.
- Böyle bir olay tekrar gerçekleştiğinde durumu hemen bir yetiškine (sınıf öğretmeni, psikolojik danışman/rehber öğretmen, ebeveynleri) anlatması gerektiğine ikna edin.

ÖĞRETMENLER NELER YAPABİLİR? (KISA VADELİ)

3

• Olaya tanıklık eden/izleyen öğrencileriniz için:

- Zorbalık yapan öğrenciye karşı şiddet içermeyen yöntemler kullanarak olayı sonlandırmaya çalışmalarını söyleyin.
- Zorbalık yapan öğrencilere gülerek veya mimikleri ile destek olmamalarını söyleyin.
- Zorbalığa maruz kalan öğrenciye destek olmalarını, sınıf içi etkinlikler veya teneffüste onu da dâhil etmelerini söyleyin.
- Böyle bir olay tekrar gerçekleştiğinde hemen bir yetişkin ile (sınıf öğretmeni, psikolojik danışman/rehber öğretmen, ebeveynleri) paylaşmaları gerektiğini söyleyin.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER.

İLETİŞİM

Adres:

Adnan Menderes Mahallesi 140 Sokak No 2/A TOKİ 3
Konutları Karşısı Şehzadeler/MANİSA

Telefon

0236 231 20 69